OCHRONA ŚRODOWISKA, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki

1. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Udział %
Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	nauki biologiczne	75
Dziedzina nauk humanistycznych	filozofia	25

2.1 Opis efektów uczenia się, uwzględniający uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższymi i nauce.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Ochrona środowiska ma usystematyzowaną wiedzę ogólną w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz humanistycznych i wiedzę szczegółową z nauk biologicznych i filozofii. Wyjaśnia związki i zależności między różnymi dyscyplinami studiowanych nauk. Dokonuje interpretacji zjawisk przyrodniczych oraz wykazuje się wiedzą szczegółową z zakresu wybranych zagadnień dotyczących różnych aspektów ochrony środowiska. Postrzega rzeczywistość przyrodniczą świata jako zbiór wartości poznawczych, ekonomicznych, estetycznych i edukacyjnych. W swoich działaniach kieruje się zasadami zrównoważonego rozwoju, które mają wpływ na człowieka i jego otoczenie. Definiuje zagrożenia prawidłowego funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska, stosuje podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze w zakresie kontroli, analizy i ograniczania zanieczyszczeń środowiska. Potrafi interpretować wyniki obserwacji oraz pomiarów i na ich podstawie wyciągać poprawne wnioski. Posiada umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych, gromadzenia, przetwarzania oraz pisemnego i ustnego przekazywania informacji, a także stosuje zasady pracy zespołowej. Posiada umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz komunikuje się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki środowiskowej. Posiada umiejętność krytycznej oceny własnych kompetencji i ograniczeń, oraz stałego dokształcania się.

Absolwent jest przygotowany do pracy w instytutach badawczych, instytucjach zintegrowanego zarządzania oraz ochrony środowiska, przemyśle, rolnictwie, administracji państwowej i samorządowej. Jest przygotowany do podejmowania wyzwań naukowo-badawczych i podjęcia dalszego kształcenia się.

Symbol efektu na kierunku	Wiedza	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności, w szczególności:		P6U_W
OB1_W01	zjawiska fizyczne, chemiczne i biologiczne zachodzące w przyrodzie	P6S_WG
OB1_W02	związki i zależności między różnymi dyscyplinami nauk przyrodniczych i humanistycznych	P6S_WG
OB1_W03	historię Ziemi oraz procesy biosfery, uwarunkowania klimatyczne funkcjonowania przyrody oraz zjawiska i procesy występujące w przyrodzie	P6S_WG
OB1_W04	poziomy organizacji życia, bioróżnorodności biologicznej i wzajemne oddziaływania organizmów na środowisko	P6S_WG
OB1_W05	główne kategorie pojęciowe i terminologię z obszaru nauk przyrodniczych oraz rozwoju dyscyplin tych nauk i stosowanych w nich metod badawczych	P6S_WG
OB1_W06	główne kategorie pojęciowe i terminologię z obszaru nauk humanistycznych oraz rozwoju dyscyplin tych nauk i stosowanych w nich metod badawczych	P6S_WG
OB1_W07	zagrożenia prawidłowego funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska, a także podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze w zakresie kontroli, analizy i ograniczania zanieczyszczeń środowiska	P6S_WG
OB1_W08	narzędzia matematyczne i statystyczne na poziomie pozwalającym opisywanie zjawisk przyrodniczych	P6S_WG
OB1_W09	technologie pozyskiwania energii odnawialnej	P6S_WG
OB1_W10	podstawowe kategorie pojęciowe w języku obcym w zakresie nauk biologicznych	P6S_WG
OB1_W11	podstawowe kategorie pojęciowe w języku obcym w zakresie filozofii	P6S_WG
OB1_W12	problemy etyczne dotyczące rozwoju nauk oraz życia człowieka	P6S_WK
OB1_W13	filozoficzne koncepcje dotyczące relacji człowiek–środowisko	P6S_WK
OB1_W14	filozoficzne problemy ochrony środowiska	P6S_WK
OB1_W15	ważność nurtów filozoficznych dla zrozumienia różnorodnych ujęć przyrodoznawstwa i ekofilozofii	P6S_WG
OB1_W16	rzeczywistość przyrodniczą świata jako zbiór zależności poznawczych, ekonomicznych, estetycznych i edukacyjnych	P6S_WK

OB1_W17	rolę i znaczenie środowiska przyrodniczego dla funkcjonowania człowieka oraz związki między środowiskiem i zdrowiem człowieka, kulturą i uwarunkowaniami prawno-ekonomicznymi	P6S_WK
OB1_W18	dylematy, w tym etyczne, współczesnej cywilizacji, zagrożeń cywilizacyjnych w skali globalnej, regionalnej i lokalnej oraz zrównoważonego rozwoju	P6S_WK
OB1_W19	proces oceny oddziaływania na środowisko i systemy zarządzania środowiskiem w organizacjach	P6S_WK
OB1_W20	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w tym procedury i zasady konstruowania wniosków projektowych z zakresu ochrony środowiska	P6S_WK
OB1_W21	podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony środowiska i ochrony przyrody, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P6S_WK
OB1_W22	sposoby popularyzacji programów z zakresu edukacji środowiskowej	P6S_WK
OB1_W23	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6S_WK
Symbol efektu na kierunku	Umiejętności	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
absolwent potrafi w innowacyjny sposób wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, planować samodzielnie własne uczenie się, komunikować się z otoczeniem i uzasadniać swoje stanowisko, w tym:		P6U_U
OB1_U01	dokonywać pomiarów i wyznaczać wartości oraz oceniać wiarygodność podstawowych wielkości fizycznych, chemicznych i biologicznych	P6S_UW
OB1_U02	wykorzystywać narzędzia cyfrowe i zaawansowane techniki informacyjno - komunikacyjne w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, komunikowania się, organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów i prezentacji wyników	P6S_UW
OB1_U03	korzystać z informacji źródłowych w języku polskim i obcym oraz prowadzić analizy, syntezy, podsumowania, krytyczne oceny i poprawne wnioskowania na podstawie źródeł	P6S_UW
OB1_U04	posługiwać się podstawowymi metodami matematycznymi i statystycznymi do opisu zjawisk przyrodniczych i analizy danych	P6S_UW
OB1_U05	interpretować obserwacje oraz pomiary i na ich podstawie wyciągać poprawne wnioski	P6S_UW
OB1_U06	stawiać poprawne hipotezy, na podstawie logicznych przesłanek, dotyczące przyczyn zaistniałych sytuacji/zagrożeń	P6S_UW
OB1_U07	wykorzystywać instrumenty prawne i ekonomiczne w ograniczaniu antropopresji	P6S_UW
OB1_U08	posługiwać się wiedzą z zakresu etyki w działalności związanej z ochroną środowiska; rozpoznawać problemy etyczne; przewidywać skutki nieetycznych działań	P6S_UW

OB1_U09	identyfikować i określać zagrożenia zdrowotne i środowiskowe	P6S_UW
OB1_U10	interpretować fakty w odniesieniu do relacji człowiek – środowisko	P6S_UW
OB1_U11	omawiać i prezentować filozoficzne problemy ochrony środowiska	P6S_UK
OB1_U12	posługiwać się podstawowymi pojęciami filozoficznymi w kontekście różnych ujęć przyrodoznawstwa i ekofilozofii	P6S_UK
OB1_U13	skutecznie komunikować się z otoczeniem społeczno- gospodarczym w formie słownej i pisemnej	P6S_UK
OB1_U14	przygotować ustną prezentację szczegółowych zagadnień z zakresu ochrony środowiska i edukacji środowiskowej oraz aktywnie uczestniczyć w ukierunkowanej dyskusji z wykorzystaniem języka naukowego	P6S_UK
OB1_U15	komunikować się z otoczeniem w celu popularyzacji edukacji środowiskowej w różnych grupach odbiorców	P6S_UK
OB1_U16	wykorzystywać posiadane umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: porozumiewać się płynnie i spontanicznie, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych w stopniu umożliwiającym swobodną konwersację z obcokrajowcami na tematy ogólne oraz związane ze studiowaną specjalnością; na podstawie wyszukanych informacji, napisać spełniający warunki formalne tekst na wiele tematów ogólnych oraz związanych ze studiowaną tematyką; potrafi bronić swoich tez podczas dyskusji	P6S_UK
OB1_U17	przeprowadzać proste obserwacje i pomiary w terenie i w laboratorium pod kierunkiem opiekuna	P6S_UO
OB1_U18	pracując w zespole i wykorzystując doświadczenie innych specjalistów, podejmować działania na rzecz ochrony środowiska	P6S_UO
OB1_U19	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
Symbol efektu na kierunku	Kompetencje społeczne	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
absolwent jest gotów odpowiedzialnie pełnić role zawodowe, kultywować i upowszechniać w prowadzonej działalności wzory właściwego postepowania, uczestniczyć w promowaniu kultury projakościowej, kultury współpracy i zasad etyki zawodowej, w tym		P6U_K
OB1_K01	krytycznej oceny posiadanej przez siebie interdyscyplinarnej wiedzy i posiadanych umiejętności oraz do podejmowania ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	P6S_KK
OB1_K02	wykazywania ostrożności i krytycyzmu w przyjmowaniu informacji podawanych w masowych mediach, mających odniesienie do ochrony środowiska	P6S_KK
OB1_K03	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów	P6S_KK

OB1_K04	promowania zasad ochrony środowiska oraz docenia rolę edukacji ekologicznej i zdrowotnej	P6S_KO
OB1_K05	kierowania się wartościami i zasadami zrównoważonego rozwoju w gospodarce zasobami	P6S_KO
OB1_K06	podejmowania działań na rzecz innych ludzi w trosce o ich wszechstronny rozwój oraz o przyszłe pokolenia	P6S_KR
OB1_K07	myślenie i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
OB1_K08	podejmowania odpowiedzialności za powierzony sprzęt oraz pracę własną i innych	P6S_KR
OB1_K09	wykazywania inicjatywy i samodzielności w działaniach oraz efektywnie współdziałać w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role	P6S_KO
OB1_K10	podjęcia odpowiedzialności w dokonywaniu ocen oddziaływania na środowisko i ma świadomość ich znaczenia	P6S_KR

2.2 Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie obszarów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) i odbywa się w sposób ciągły oraz etapowy w trakcie całego cyklu kształcenia. Dobór metod weryfikacji jest dostosowany do specyfiki zajęć oraz charakterystyki realizowanego materiału, a szczegółowe zasady i formy zaliczeń dla każdego modułu/przedmiotu określone są w indywidualnych kartach przedmiotów (sylabusach). Końcowa weryfikacja realizacji efektów uczenia się odbywa się poprzez złożenie pracy dyplomowej i zdanie egzaminu dyplomowego.

Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się należą:

1) w zakresie wiedzy:
   - **Egzaminy i zaliczenia:** pisemne (testowe, opisowe, pytania otwarte i zamknięte), ustne oraz kolokwia;
   - **Testy jednokrotnego i wielokrotnego wyboru** oraz quizy online realizowane z wykorzystaniem platform e-learningowych;
   - **Prace pisemne:** referaty, eseje, raporty, recenzje publikacji oraz analizy tekstów źródłowych oraz inne opracowania przygotowywane samodzielnie na zadany temat;
   - **Prezentacje multimedialne:** przygotowywane i prowadzone indywidualnie lub grupowo;
   - **Dyskusje** problemowe i naukowe oraz debaty akademickie, pozwalające na weryfikację rozumienia zagadnień i umiejętności argumentacji;
   - **Egzamin dyplomowy:** weryfikuje kompleksową wiedzę z zakresu kierunku studiów oraz biegłość w posługiwaniu się właściwą terminologią.
2) w zakresie umiejętności:
   - **Działania praktyczne:** uczestnictwo w ćwiczeniach laboratoryjnych, warsztatach oraz zajęciach projektowych;
   - **Projekty i zadania:** przygotowanie indywidualnych lub zespołowych projektów oraz rozwiązywanie zadań problemowych (w trakcie i poza zajęciami);
   - **Analiza materiałów:** analiza tekstów źródłowych oraz przypadków praktycznych;
   - **Dokumentacja i raportowanie:** wykonanie sprawozdań oraz spójnych raportów z zadanych prac;
   - **Wystąpienia:** prezentacje multimedialne, które pozwalają ocenić sprawność przekazu i argumentacji;
   - **Praca badawcza i projektowa:** opracowanie projektów, prezentacja wyników badań, napisanie pracy

dyplomowej licencjackiej;

- **Konsultacje i mentoring**, w tym bieżąca weryfikacja postępów pracy dyplomowej;
- **Egzamin dyplomowy:** sprawdza umiejętność udzielania logicznych odpowiedzi i argumentowania w oparciu o wiarygodne źródła.

3) w zakresie kompetencji społecznych:

- **Aktywność i zaangażowanie:** ocena postawy studenta podczas zajęć grupowych, udział w dyskusjach oraz bieżąca aktywność na zajęciach;
- **Etyka i odpowiedzialność:** ocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia lub promotora w zakresie przestrzegania zasad etyki oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- **Organizacja pracy:** weryfikacja terminowości wykonywania zleconych zadań;
- **Praca zespołowa:** realizacja zadań, projektów i referatów w formach grupowych, co pozwala ocenić zdolność do współdziałania;
- **Samoocena i refleksja:** prowadzenie portfolio, refleksja nad własnym uczeniem się i rozwojem;
- **Egzamin dyplomowy:** jako ostateczne potwierdzenie ukształtowanych postaw i profesjonalizmu.

Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się mogą zostać zmienione dla studentów ze szczególnymi potrzebami na warunkach i zasadach określonych w Regulaminie Studiów.

Proces oceniania jest transparentny, a kryteria oceny dla każdej metody weryfikacji są podawane do wiadomości studentów przed rozpoczęciem zajęć. Ocena końcowa z przedmiotu może stanowić wypadkową ocen cząstkowych uzyskanych za poszczególne zadania, aktywność oraz wyniki egzaminów lub zaliczeń końcowych, zgodnie z zasadami określonymi w sylabusie. Przy egzaminach i zaliczeniach na ocenę stosuję się skalę ocen określoną w Regulaminie Studiów.

3.1 Program studiów stacjonarnych

Ogólne informacje o programie	
Klasyfikacja ISCED	0521
Liczba semestrów	6
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	2445 (+ 120 godz. praktyk)
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	107
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową	150
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych	20
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach modułów realizowanych w formie zajęć do wyboru	85
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	4
Liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać realizując zajęcia z zakresu nauk społecznych	6
Wymogi związane z ukończeniem studiów	Praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy

Opis realizacji programu

W toku studiów studenci realizują:

1. przedmioty obligatoryjne 83 ECTS;
2. 1 z 2 modułów do wyboru 63 ECTS:
   a) Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa
   b) Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe
3. Zajęcia do wyboru 32 ECTS:
   a) konwersatoria 22 ECTS;
   b) translatoria 4 ECTS
   c) zajęcia w języku angielskim 6 ECTS
4. przedmioty z zakresu nauk społecznych 6 ECTS
5. praktykę zawodową 4 ECTS

Praktyki w wymiarze 120 godz. za 4 ECTS, realizowane są po I roku studiów, zgodnie z Programem praktyk. Organizatorem praktyk jest UKSW. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW oraz Program praktyk, stanowiący Załącznik do Programu studiów.

3.2 Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia oraz treści programowe i sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia na STUDIACH STACJONARNYCH							
Nr semestru	Nazwa przedmiotu/moduł zajęć	Treści programowe	Symbole efektów uczenia się	Forma zajęć	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Liczba godzin	Liczba ECTS
Przedmioty obligatoryjne						**1515**	**95**
1	Technologie informacyjne	Zajęcia obejmują podstawy budowy i działania współczesnych komputerów oraz wykorzystania systemów operacyjnych i oprogramowania użytkowego. Studenci nabywają umiejętności edycji tekstów i grafiki, wykorzystania arkuszy kalkulacyjnych do organizacji i analizy danych oraz kompetencje w zakresie pozyskiwania i świadomego użycia informacji i technologii informacyjnych.	OB1_U02 OB1_K08	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	45	3
2	Statystyka w naukach o środowisku	Celem zajęć jest praktyczne zastosowanie podstawowych metod statystycznych w dziedzinie nauk przyrodniczych w tym: zapoznanie studenta z metodyką badań statystycznych oraz zastosowanie w trakcie badań naukowych, podstawowych metod statystycznych. Zapoznanie studentów z podstawami statystyki opisowej i indukcyjnej.	OB1_W05 OB1_W08 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U06	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
1	Szkolenie BHP	Program szkolenia uwzględnia wybrane zagadnienia prawne, informacje o zagrożeniach dla życia i zdrowia, ochronie przed nimi oraz postępowaniu w przypadku wystąpienia tych zagrożeń, w tym udzielania pierwszej pomocy.	OB1_K08 OB1_W23	szkolenie	zaliczenie	4	0

1	Język łaciński	Celem lektoratu jest nabycie przez studentów umiejętności samodzielnego tłumaczenia wyrażeń, sentencji i prostszych tekstów łacińskich dzięki poznaniu podstawowych zasad gramatycznych i określonego zestawu słownictwa. Obok zagadnień ściśle gramatycznych studenci poznają bogaty zestaw słownictwa z zakresu nauk biologicznych, chemicznych, przysłów i sentencji łacińskich.	OB1_W10 OB1_W11	lektorat	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Ochrona własności intelektualnej	Celem zajęć jest nabycie usystematyzowanej wiedzy z zakresu prawa własności intelektualnej.	OB1_W21	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
1	Kultura i techniki studiowania	Zajęcia o charakterze propedeutycznym, mające na celu wprowadzić nowo przyjętych studentów w środowisko akademickie, opisać zasady studiowania i relacji między kadrą akademicką a studentami.	OB1_U15	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
1--2	Język obcy nowożytny na poziomie B2	Zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (CEFR) zajęcia przygotowują studenta do bycia niezależnym użytkownikiem języka nowożytnego i kształtują następujące umiejętności językowe: rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie i mówienie - interakcja.	OB1_U16	lektorat	zaliczenie na ocenę	60	4
1--2	**Humanistyczne i społeczne podstawy ochrony środowiska (grupa zajęć)**					**210**	**14**
1	Elementy logiki	Zajęcia obejmują podstawowe zagadnienia logiki praktycznej i formalnej, w tym zasady poprawnego rozumowania, budowy argumentów oraz identyfikowania błędów logicznych. Poszerzają wiedzę o narzędziach analizy i oceny argumentacji, niezbędnych do krytycznego i samodzielnego myślenia.	OB1_W06 OB1_U06	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
1	Elementy logiki	Zajęcia obejmują umiejętności formułowania argumentów, analizowania i oceniania wypowiedzi pod kątem logicznej spójności oraz uczą identyfikować błędy w rozumowaniu. Przedstawiane narzędzia pozwalają na prowadzenie uzasadnionej argumentacji oraz krytycznej analizy informacji w różnych kontekstach komunikacyjnych.	OB1_U04 OB1_U06	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	1

1	Wprowadzenie do zrównoważonego rozwoju	Celem zajęć jest ukazanie wyzwań w obszarze rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego, czyli w zakresie zrównoważonego rozwoju. Treści obejmują skuteczne ramy prawne, jak również efektywne funkcjonowanie instytucji w celu zwalczania nierówności społecznych czy ochrony środowiska.	OB1_W18 OB1_U18	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
1	Etyka ogólna	Zajęcia obejmują wprowadzenie do głównych kierunków etycznych oraz podstawowych kategorii moralnych, takich jak wartości, cnoty, wolność, sumienie i odpowiedzialność. Program koncentruje się na rozwijaniu umiejętności analizy tekstów filozoficznych, rozpoznawania założeń teorii etycznych oraz formułowania własnych ocen i wniosków dotyczących działań człowieka.	OB1_W12 OB1_W13 OB1_U08	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Etyka środowiskowa	Przedmiot obejmuje etyczne aspekty relacji człowiek–środowisko oraz wprowadza do podstawowych koncepcji etyki środowiskowej, w tym etyki zwierząt i aksjologii środowiskowej. Studenci rozwijają umiejętność rozumienia moralnych wymiarów kryzysu ekologicznego oraz kształtują postawy oparte na refleksji etycznej w kontekście ochrony środowiska.	OB1_W12 OB1_W13 OB1_W15	wykład	egzamin	30	2
2	Filozofia przyrody	Celem zajęć jest zapoznanie uczestników z głównymi zagadnieniami filozofii przyrody, dotyczącymi istoty bytów materialnych, czasu i przestrzeni, problemów determinizmu i indeterminizmu, przyczynowości i przypadkowości w przyrodzie, zagadnień kosmologii i biofilozofii z uwzględnieniem specyfiki studiów na kierunku.	OB1_W14 OB1_W15	wykład	zaliczenie na ocenę	30	2

2	Ochrona przyrody: między praktyką a filozofią	Przedmiot jest poświęcony relacjom między współczesnymi działaniami na rzecz ochrony środowiska a filozoficznymi podstawami. W trakcie wykładów omawiane są zarówno konkretne narzędzia ochrony przyrody — takie jak formy ochrony przyrody — jak i pytania o wartość natury, miejsce człowieka w świecie oraz granice ingerencji w środowisko. Przedmiot zachęca do krytycznego namysłu nad tym, jak łączyć wiedzę naukową, praktykę ochronną i refleksję humanistyczną.	OB1_W04 OB1_W16	wykład	egzamin	15	1
2	Ochrona przyrody: między praktyką a filozofią	Ćwiczenia łączą pracę terenową z refleksją filozoficzną nad ochroną przyrody. Studenci odwiedzają park narodowy i rezerwat przyrody, prowadzą obserwacje m.in. uczą się odczytywania obrączek ptaków oraz uczestniczą w działaniach ochrony czynnej. Analizują zebrane dane w terenie w perspektywie etycznej i filozoficznej.	OB1_U10 OB1_K01	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
1--2	**Biologiczne podstawy ochrony środowiska (grupa zajęć)**					**495**	**33**
1	Biogeografia	Przedmiot wprowadza podstawy rozmieszczenia i różnorodności zwierząt (i roślin) na kuli ziemskiej, pokazuje przyczyny współczesnego rozmieszczenia gatunków. Porusza zagadnienia takie jak: zasięg gatunków, dyspersja, interakcje międzygatunkowe, procesy geologiczne, ginięcie gatunków, wpływ człowieka na kształtowanie się fauny i flory, biogeografia wysp.	OB1_W01 OB1_W04	wykład	egzamin	30	2
1	Biologia	Celem wykładu jest przedstawienie ogromnego zróżnicowania organizmów roślinnych, zwierzęcych, protistów i grzybów, oraz ich roli w funkcjonowaniu ekosystemów i w systemie gospodarczym.	OB1_W01 OB1_W04 OB1_W05 OB1_W17	wykład	egzamin	30	2

1	Biologia	Celem zajęć jest nauczenie przygotowywania preparatów mikroskopowych, samodzielnej obserwacji, analizowania i opisywania widzianego obrazu bądź eksponatu w celu lepszego zrozumienia budowy oraz funkcjonowania różnych organizmów ze świata protistów, roślin oraz zwierząt, odróżniania cech ogólnych od szczegółowych, ujmowania podobieństw i różnic.	OB1_W05 OB1_W23 OB1_U17 OB1_K08	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	60	4
1	Podstawy chemii z elementami chemii nieorganicznej	Celem zajęć jest wprowadzenie studentów w świat języka chemicznego, modeli i praw chemicznych. W zakres wchodzi: nazewnictwo związków nieorganicznych, budowa układu okresowego i wynikające z tego właściwości pierwiastków, budowa atomu, wiązania chemiczne, reakcje redox, elementy termodynamiki reakcji chemicznych, elementy elektrochemii, elementy chemii kwantowej, sposoby wyrażania stężeń wraz z przykładami.	OB1_W01 OB1_W08	wykład	egzamin	60	4
1	Podstawy chemii z elementami chemii nieorganicznej	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z zasadami bezpiecznej pracy w laboratorium chemicznym, z podstawowym sprzętem i szkłem laboratoryjnym, a także prostymi technikami pipetowania, miareczkowania oraz przygotowywania roztworów.	OB1_W08 OB1_W23 OB1_U01 OB1_U04 OB1_U17 OB1_K08	laboratorium	zaliczenie na ocenę	45	3
1	Fizyka	Celem zajęć jest przedstawienie zjawisk fizycznych zachodzących w różnej skali przestrzennej niezbędnych dla zrozumienie ewolucji kosmosu, co stanowi podstawę do dalszego studiowania historii i obecnego statusu życia na Ziemi.	OB1_W01	wykład	egzamin	30	2
1	Fizyka	Celem zajęć jest uświadomienie studentom roli fizyki w kształtowaniu warunków ewolucji życia na Ziemi oraz w powstawaniu i rozwiązywaniu problemów, przed którymi staną przyszłe pokolenia ludzi.	OB1_W02 OB1_W03	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	15	1

2	Chemia - ćwiczenia rachunkowe	Celem zajęć jest zapoznanie i studentów z zagadnieniami dotyczącymi chemii ogólnej, nieorganicznej i organicznej takimi jak budowa i nazewnictwo związków organicznych i nieorganicznych, równania reakcji redox oraz wyrażanie stężenia roztworów.	OB1_W08 OB1_U04	ćwiczenia	zaliczenie na oceną	30	2
2	Ekologia	Celem wykładu jest przekazanie studentom wiedzy o głównych kierunkach badawczych współczesnej ekologii oraz o zależnościach między środowiskiem a organizmami, a także relacjach między samymi organizmami. Program obejmuje poznanie poziomów organizacji przyrody ożywionej (osobnik, populacja, biocenoza), oddziaływań wewnątrz-i międzygatunkowych oraz zasad funkcjonowania ekosystemów.	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W04 OB1_W05	wykład	egzamin	30	2
2	Ekologia	Celem zajęć jest rozwijanie praktycznych umiejętności badawczych w ekologii poprzez prowadzenie doświadczeń oraz obserwacji terenowych i laboratoryjnych, a także analizę wpływu czynników środowiskowych na organizmy i interpretację uzyskanych wyników. Zajęcia kształtują umiejętność formułowania wniosków, pracy zespołowej, przygotowywania raportów oraz stosowania podstawowych metod badawczych w ekologii.	OB1_U01 OB1_U17 OB1_K08 OB1_K09	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	45	3
2	Podstawy chemii organicznej	Celem zajęć jest wprowadzenie studentów w świat języka chemicznego, modeli i praw chemicznych z zakresu chemii organicznej. Program obejmuje podział związków organicznych, grupy funkcyjne, nomenklatura związków organicznych. Omawiane są najważniejsze reakcje otrzymywania związków organicznych oraz właściwości fizyczne i chemiczne związków organicznych.	OB1_W01 OB1_W05	wykład	egzamin	30	2

2	Wstęp do ekologii człowieka	Przedmiot obejmuje podstawy ekologii człowieka, ukazując zależności między człowiekiem a środowiskiem oraz wpływ zmian środowiskowych na rozwój i funkcjonowanie naszego gatunku. Studenci rozwijają rozumienie jednoczesnej przynależności człowieka do świata przyrody oraz jego swoistości jako gatunku.	OB1_W05 OB1_W17 OB1_W18	wykład	egzamin	30	2
2	Bezpieczeństwo człowieka i środowiska w kontakcie z produktami życia codziennego	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi bezpieczeństwa człowieka i środowiska w kontakcie z produktami życia codziennego (chemikaliami, materiałami i tworzywami) oraz zagrożeniami wynikającymi z ich użytkowania.	OB1_W07 OB1_W17 OB1_U03 OB1_U10 OB1_K04	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
2	Statystyka w naukach o środowisku	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z metodyką badań statystycznych w dziedzinie nauk przyrodniczych oraz ich zastosowanie w trakcie badań naukowych podstawowych metod statystycznych w tym zapoznanie studentów z podstawami analizy statystycznej przy pomocy metod parametrycznych i nieparametrycznych, analizy zależności, doboru próby, stawiania hipotez statystycznych i ich weryfikacji.	OB1_W05 OB1_W08	wykład	egzamin	30	2
					razem na I roku	**900**	**60**
3--4	Lektorat języka obcego	Zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (CEFR) zajęcia przygotowują studenta do bycia niezależnym użytkownikiem języka nowożytnego i kształtują następujące umiejętności językowe: rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie i mówienie - interakcja na poziomie B2.	OB1_U16	lektorat	zaliczenie na ocenę/egzamin centralny poziom B2	60	6
3--4	Wychowanie fizyczne	Zajęcia mają na celu promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie sprawności fizycznej studentów oraz kształtowanie umiejętności związanych z aktywnością fizyczną i współpracą w grupie.	OB1_K09	ćwiczenia	zaliczenie	60	0

3	Bezpieczeństwo, ergonomia i higiena pracy	Zajęcia obejmują zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa, ergonomii i higieny pracy, uwzględniające zarówno aspekty przedmiotowe, jak i metodologiczne. Program koncentruje się na kształtowaniu wiedzy i kompetencji niezbędnych do identyfikacji oraz rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem i warunkami pracy w kontekście zarządzania systemowego w zakładzie pracy.	OB1_W23 OB1_U07 OB1_U09 OB1_K08	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	15	1
3	**Humanistyczne i społeczne podstawy ochrony środowiska (grupa zajęć)**					**90**	**6**
3	Estetyka przyrody	Zajęcia obejmują podstawy estetyki przyrody, uwzględniając zagadnienia piękna, relacji estetyki, etyki i sztuki oraz ich znaczenia w naukach przyrodniczych i humanistycznych. Studenci rozwijają wrażliwość estetyczną i postawy proekologiczne, kształtując szacunek dla przyrody oraz świadomość zagrożeń wynikających ze zmian środowiskowych.	OB1_W02 OB1_W16 OB1_U14	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
3	Zarządzanie ochroną środowiska w ujęciu systemowym	Celem wykładu jest przekazanie uporządkowanej wiedzy dotyczącej systemowego ujęcia zarządzania ochroną środowiska, obejmującej współczesne problemy, uwarunkowania oraz mechanizmy podejmowania decyzji w tym obszarze. Program koncentruje się na identyfikacji kluczowych czynników wpływających na procesy decyzyjne, a także na zagadnieniach przedmiotowych i metodologicznych, stanowiących podstawę rozumienia i rozwiązywania problemów w systemach zarządzania środowiskowego.	OB1_W02 OB1_W19 OB1_W13 OB1_U10 OB1_K05	wykład	egzamin	30	2
3	Ekologia kulturowa	Zajęcia obejmują analizę relacji między środowiskiem przyrodniczym a kulturą człowieka w ujęciu ekologii kulturowej, w tym wpływ uwarunkowań środowiskowych na rozwój społeczeństw i strategie adaptacyjne. Studenci rozwijają umiejętność interpretacji zjawisk społecznych i środowiskowych oraz świadomość roli środowiska w kształtowaniu kultury i procesów cywilizacyjnych.	OB1_W13 OB1_W17 OB1_W18 OB1_U12 OB1_K05	wykład	zaliczenie na ocenę	30	2

3	Metodyka przygotowania pracy naukowej	Celem zajęć jest wyposażenie studentów w podstawowy warsztat metodologiczny niezbędny do przygotowania pracy naukowej w zakresie ochrony środowiska, z uwzględnieniem podejścia filozoficznego. Program koncentruje się na praktycznym stosowaniu narzędzi służących formułowaniu problemów badawczych, doborowi i wykorzystaniu metod jakościowych (np. analiza tekstu, interpretacja, krytyka źródeł), a także zasad tworzenia struktury pracy i poprawnego aparatu naukowego. Zajęcia rozwijają umiejętności krytycznej analizy, argumentacji oraz świadomego korzystania z literatury i źródeł, z poszanowaniem podstawowych zasad etyki badań.	OB1_W06 OB1_U03 OB1_K02	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	10	1
3	Metodyka przygotowania pracy naukowej	Celem zajęć jest wyposażenie studentów II roku w podstawowy warsztat metodologiczny umożliwiający samodzielne przygotowanie pracy naukowej w obszarze nauk biologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ochrony środowiska. Program koncentruje się na doskonaleniu praktycznego stosowania narzędzi badawczych, w tym precyzyjnym formułowaniu problemów badawczych, doborze metod (np. obserwacja terenowa, eksperyment laboratoryjny, analiza statystyczna danych, przegląd literatury), analizie wyników oraz opracowaniu poprawnej struktury i aparatu naukowego pracy. Zajęcia rozwijają umiejętność świadomego korzystania z literatury naukowej, poprawnego cytowania źródeł oraz stosowania zasad rzetelności i etyki w pracy badawczej.	OB1_W05 OB1_U03 OB1_K02	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	20	1
					razem na II roku	**255**	**15**
5--6	Zajęcia w języku angielskim z nauk biologicznych	Zajęcia ukierunkowane są na poznanie i stosowanie podstawowych kategorii pojęciowych oraz terminologii specjalistycznej używanej w naukach biologicznych w języku obcym na poziomie B2. W ich ramach studenci rozwijają umiejętności analizy, syntezy i krytycznej	OB1_W10 OB1_U03 OB1_U16	wykład/ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	45	3

		oceny źródeł, przygotowywania wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz prowadzenia dyskusji i obrony własnych tez z wykorzystaniem języka naukowego.					
5--6	Zajęcia w języku angielskim z filozofii	Zajęcia ukierunkowane są na poznanie i stosowanie podstawowych kategorii pojęciowych oraz terminologii specjalistycznej w zakresie filozofii w języku obcym na poziomie B2. W ich ramach studenci rozwijają umiejętności analizy, syntezy i krytycznej oceny źródeł, przygotowywania wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz prowadzenia dyskusji i obrony własnych tez z wykorzystaniem języka naukowego.	OB1_W11 OB1_U03 OB1_U16	wykład/ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	45	3
5--6	Translatorium filozoficzne	Zajęcia obejmują pracę z tekstami naukowymi z zakresu filozofii w języku obcym, ukierunkowaną na poznanie i stosowanie podstawowych kategorii pojęciowych oraz terminologii specjalistycznej na poziomie biegłości językowej B2.	OB1_W11 OB1_U03 OB1_U16	translatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
5--6	Translatorium z nauk biologicznych	Zajęcia obejmują pracę z tekstami naukowymi z zakresu nauk biologicznych w języku obcym, ukierunkowaną na poznanie i stosowanie podstawowych kategorii pojęciowych oraz terminologii specjalistycznej na poziomie biegłości językowej B2.	OB1_W10 OB1_U03 OB1_U16	translatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
5--6	Praktyka zawodowa	Celem praktyk jest przygotowanie studenta do aktywnego uczestnictwa w organizacjach i instytucjach, a także nauczenie studenta podstaw profesjonalnego postępowania, planowania i organizacji pracy.	OB1_W18 OB1_W23 OB1_U03 OB1_U18 OB1_K07 OB1_K08 OB1_K09	praktyki	zaliczenie na ocenę	120	4
5--6	**Biologiczne podstawy ochrony środowiska (grupa zajęć)**					**90**	**6**
5	Praktyczne zastosowanie GIS w naukach przyrodniczych	Zajęcia obejmują zaawansowane wykorzystanie systemów informacji przestrzennej (GIS), w tym pracę z danymi terenowymi i cyfrowymi oraz zastosowanie technologii nawigacji satelitarnej. Studenci nabywają umiejętności przetwarzania i analizy danych przestrzennych oraz tworzenia projektów kartograficznych przeznaczonych do wykorzystania w systemach GPS.	OB1_W20 OB1_U01 OB1_U03 OB1_K01 OB1_K03	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2

5	Ekologia miasta	Zajęcia obejmują podstawy ekologii miasta, w tym funkcjonowanie ekosystemów miejskich oraz wpływ urbanizacji na środowisko przyrodnicze. Studenci rozwijają umiejętność analizy problemów środowiskowych w przestrzeni miejskiej oraz poznają metody wspierające zrównoważony rozwój i adaptację miast do zmian klimatycznych.	OB1_W20 OB1_W04 OB1_W07 OB1_W17 OB1_W18 OB1_K06	wykład	zaliczenie na ocenę	30	2
6	Człowiek i jego środowisko	Wykład obejmuje zagadnienia relacji między człowiekiem a środowiskiem, w tym wpływ czynników środowiskowych na rozwój biologiczny i funkcjonowanie populacji ludzkich. Studenci rozwijają rozumienie biologicznych i kulturowych adaptacji człowieka oraz skutków zmian środowiskowych dla zdrowia i jakości życia.	OB1_W03 OB1_W17 OB1_W18	wykład	egzamin	30	2
					razem na III roku	**360**	**20**
						300	**22**
		Zajęcia do wyboru					
1	Język polski akademicki dla cudzoziemców	Zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (CEFR) zajęcia przygotowują zagranicznego studenta do bycia niezależnym użytkownikiem języka polskiego i kształtują następujące umiejętności językowe: rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie i mówienie - interakcja na poziomie specjalistycznym B2+.	OB1_U16	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	3
2	Język polski akademicki dla cudzoziemców	Zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (CEFR) zajęcia przygotowują zagranicznego studenta do bycia niezależnym użytkownikiem języka polskiego i kształtują następujące umiejętności językowe: rozumienie ze słuchu, czytanie, pisanie i mówienie - interakcja na poziomie B2+.	OB1_U16	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	3

3--4	Konwersatoria monograficzne z nauk biologicznych	Zajęcia obejmują zagadnienia dotyczące biologicznych podstaw ochrony środowiska, w tym identyfikacji zagrożeń dla poszczególnych komponentów środowiska oraz stosowania podstawowych metod ich analizy, kontroli i ograniczania zanieczyszczeń. W ich ramach studenci rozwijają umiejętność pracy z różnorodnymi źródłami informacji, interpretacji wyników obserwacji i pomiarów, formułowania wniosków oraz prezentowania i dyskutowania problemów środowiskowych z zachowaniem krytycyzmu i języka naukowego.	OB1_W07 OB1_U03 OB1_U05 OB1_U14 OB1_K02	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	4
3--4	Konwersatoria z zakresu humanistycznego kontekstu ochrony środowiska	Zajęcia obejmują ogólne wprowadzenie do filozoficznych i etycznych problemów związanych z ochroną środowiska oraz relacjami człowieka z przyrodą. W ich ramach studenci poznają podstawowe pojęcia i koncepcje ekofilozoficzne, ucząc się omawiać i interpretować wybrane problemy współczesnej ochrony środowiska w ujęciu humanistycznym.	OB1_W12 OB1_W13 OB1_W14 OB1_U11 OB1_U12	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	4
3--4	Konwersatoria monograficzne z zakresu dyscypliny filozofia	Zajęcia obejmują ogólne zagadnienia filozoficzne i etyczne związane z ochroną środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem relacji między rozwojem nauk a odpowiedzialnością człowieka za przyrodę. W ich ramach studenci rozwijają umiejętność rozpoznawania i omawiania problemów etycznych, posługiwania się podstawowymi kategoriami filozoficznymi oraz kształtują postawę odpowiedzialności i gotowości do promowania zasad ochrony środowiska.	OB1_W12 OB1_W15 OB1_U08 OB1_U11 OB1_K04	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	6
5--6	Konwersatoria z zakresu humanistycznego kontekstu ochrony środowiska	Zajęcia obejmują ogólne wprowadzenie do filozoficznych i etycznych problemów związanych z ochroną środowiska oraz relacjami człowieka z przyrodą. W ich ramach studenci poznają podstawowe pojęcia i koncepcje ekofilozoficzne, ucząc się omawiać i interpretować wybrane problemy współczesnej ochrony środowiska w ujęciu humanistycznym.	OB1_W12 OB1_W13 OB1_W14 OB1_U11 OB1_U13	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	4

5--6	Konwersatoria monograficzne z nauk biologicznych	Zajęcia obejmują zagadnienia dotyczące biologicznych podstaw ochrony środowiska, w tym identyfikacji zagrożeń dla poszczególnych komponentów środowiska oraz stosowania podstawowych metod ich analizy, kontroli i ograniczania zanieczyszczeń. W ich ramach studenci rozwijają umiejętność pracy z różnorodnymi źródłami informacji, interpretacji wyników obserwacji i pomiarów, formułowania wniosków oraz prezentowania i dyskutowania problemów środowiskowych z zachowaniem krytycyzmu i języka naukowego.	OB1_W07 OB1_U03 OB1_U05 OB1_U13 OB1_K02	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	60	4
Moduł zajęć do wyboru (1z2): 1. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM I EDUKACJA ŚRODOWISKOWA						**750**	**63**
3	Prawo ochrony środowiska	Przedmiot obejmuje podstawy prawa ochrony środowiska, w tym jego miejsce w systemie prawnym, źródła oraz zasady wynikające z regulacji krajowych, unijnych i międzynarodowych. Studenci rozwijają umiejętność poruszania się w problematyce prawnej ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do informacji o środowisku oraz partycypacji społecznej.	OB1_W18 OB1_W21 OB1_U07 OB1_K10	wykład	egzamin	30	2
3	Bezpieczeństwo chemiczne	Zajęcia obejmują podstawowe zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa chemicznego, w tym regulacje prawne, identyfikację zagrożeń związanych z chemikaliami oraz zasady ich bezpiecznego stosowania. Program uwzględnia metodykę postępowania z substancjami niebezpiecznymi, interpretację kart charakterystyki oraz problematykę awarii przemysłowych i działań zapobiegawczych.	OB1_W07 OB1_W21 OB1_W23 OB1_U09 OB1_K03	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
3	Instrumenty prawne w ochronie środowiska	Zajęcia obejmują klasyfikację i charakterystykę instrumentów prawnych stosowanych w ochronie środowiska, w tym administracyjnych i ekonomicznych, w kontekście prawa krajowego i unijnego. Studenci rozwijają umiejętność analizy praktycznych problemów związanych ze stosowaniem tych instrumentów oraz rozwiązywania kazusów prawnych.	OB1_W21 OB1_K05 OB1_U07	wykład	egzamin	30	2

3	Edukacja ekologiczna	Celem wykładu jest wprowadzenie studentów w problematykę edukacji ekologicznej poprzez przedstawienie i wyjaśnienie kluczowych zagadnień dotyczących współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych oraz dylematów etycznych związanych z ochroną środowiska, a także podstaw teoretycznych realizacji działań edukacyjnych w tym obszarze.	OB1_W13 OB1_W16 OB1_W18 OB1_W22	wykład	egzamin	30	2
3	Pozaszkolna animacja ekologiczna	Zajęcia mają na celu wykształcenie umiejętności propagowania w społeczeństwie problematyki ochrony środowiska. Są propozycją konkretnego wdrożenia praktycznej wiedzy przyrodniczej do działalności edukacyjnej, weryfikacji umiejętności dydaktycznych, zdobycia umiejętności rozpoznawania organizmów ze świata flory i fauny oraz zdolności dzielenia się wiedzą dotyczącą tych organizmów.	OB1_W22 OB1_W13 OB1_U11 OB1_U13 OB1_K04	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
	Wpływ zanieczyszczenia środowiska na zdrowie i rozwój człowieka	Zajęcia obejmują podstawy wiedzy o budowie i fizjologii człowieka oraz o czynnikach środowiskowych, takich jak zanieczyszczenia powietrza i wód, hałas czy pole magnetyczne. Studenci rozwijają rozumienie wpływu tych czynników na zdrowie, funkcjonowanie i rozwój organizmu człowieka.	OB1_W07 OB1_W17 OB1_W18	wykład	egzamin	30	2
4	Ochrona środowiska w strategii systemowej	Celem wykładu jest przekazanie studentom uporządkowanej wiedzy teoretycznej dotyczącej ochrony środowiska ujmowanej w perspektywie systemowej. Szczególny nacisk położony jest na zrozumienie istoty podejścia systemowego, jego podstaw metodologicznych oraz zastosowań w analizie problemów środowiskowych. Istotnym celem jest również zapoznanie z modelami, metodykami i instrumentami zarządzania środowiskowego, w tym sformalizowanymi systemami zarządzania środowiskowego (SZŚ).	OB1_W02 OB1_W13 OB1_W19	wykład	egzamin	30	2

4	Ochrona środowiska w strategii systemowej	Celem ćwiczeń jest rozwijanie praktycznych umiejętności związanych z analizą i rozwiązywaniem problemów środowiskowych w kontekście systemów zarządzania środowiskowego. Studenci uczą się stosować wiedzę teoretyczną do konkretnych przypadków, w szczególności w odniesieniu do zasad zrównoważonego rozwoju oraz wymagań normy ISO 14001. Ćwiczenia mają na celu kształtowanie kompetencji w zakresie identyfikowania aspektów środowiskowych, oceny ryzyka i szans, a także projektowania i doskonalenia elementów systemów zarządzania środowiskowego w organizacjach.	OB1_U10 OB1_K05	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Międzynarodowe prawo ochrony środowiska	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z podstawami prawnymi ochrony środowiska w prawie międzynarodowym. Zakres zagadnień omawianych podczas wykładu dotyczących kwestii ogólnych: - relacja prawa międzynarodowego do prawa krajowego i unijnego - rozwój międzynarodowego prawa ochrony środowiska - instytucje międzynarodowe zajmujące się ochroną środowiska - zasady międzynarodowego prawa ochrony środowiska - międzynarodowe instrumenty ochrony środowiska	OB1_W17 OB1_W18	wykład	egzamin	30	2
4	Odnawialne źródła energii - aspekt prawny	Zajęcia obejmują podstawy prawne funkcjonowania sektora odnawialnych źródeł energii w Polsce i Unii Europejskiej, w tym regulacje dotyczące wytwarzania energii, procedury administracyjne i systemy wsparcia. Studenci rozwijają rozumienie uwarunkowań prawnych inwestycji w OZE oraz analizują wyzwania i ryzyka związane z transformacją energetyczną i rozwojem nowych technologii.	OB1_W09 OB1_W21 OB1_W19 OB1_K05 OB1_K10	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2

4	Edukacja ekologiczna	Zajęcia obejmują praktyczne przygotowanie do prowadzenia edukacji ekologicznej oraz popularyzacji zagadnień ochrony środowiska w różnych formach i grupach odbiorców. Studenci nabywają umiejętności zastosowania wiedzy przyrodniczej w działalności dydaktycznej oraz prowadzenia zajęć edukacyjnych w systemie formalnym i pozaformalnym.	OB1_U14 OB1_U15 OB1_K04	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Rekultywacja terenów zdegradowanych	Zajęcia obejmują problematykę degradacji środowiska, w szczególności gleb i gruntów, oraz podstawy teoretyczne i praktyczne rekultywacji i remediacji. Studenci rozwijają rozumienie metod naprawczych, w tym technik *in situ i ex situ*, oraz różnic między rekultywacją a renaturyzacją, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i społecznych.	OB1_W07 OB1_W19 OB1_U10 OB1_K01 OB1_K03	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Bezpieczeństwo środowiskowe	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi bezpieczeństwa środowiskowego, zanieczyszczeniami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi występującymi w wodzie, glebie, powietrzu i żywności oraz ich wpływem na zdrowie ludzi i ekosystemy.	OB1_W07 OB1_W17 OB1_U03 OB1_U09 OB1_U14	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Seminarium licencjackie	Seminarium licencjackie stanowi przestrzeń rozwijania zainteresowań naukowych studentów w zakresie problematyki środowiskowej o charakterze przyrodniczo-humanistycznym, ze szczególnym uwzględnieniem relacji człowiek–środowisko. Zajęcia poświęcone są zagadnieniom szczegółowym metodologii badań naukowych oraz zasadom przygotowania pracy dyplomowej.	OB1_W02 OB1_W06 OB1_W14 OB1_U02 OB1_U19 OB1_K02	seminarium	zaliczenie na ocenę	30	3
5	Procedura administracyjna w ochronie środowiska	Celem zajęć jest omówienie i przeanalizowanie procedury administracyjnej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, wskazanie prawnych form działania administracji stosowanych przez organy w zakresie prawa ochrony środowiska.	OB1_W21	wykład	egzamin	30	2

5	Ekonomia środowiskowa	Treści przedmiotowe zajęć omawiają podstawy teoretyczne ekonomii środowiska, w tym najważniejsze teorie ekonomiczne, pojęcia i definicje związane z zagadnieniem. Studenci zapoznają się z pojęciem zasobów, klasyfikacją zasobów oraz ich znaczeniem. W ramach przedmiotu omawiane jest zagadnienie kosztów zewnętrznych i sposobów ich internalizacji, a także metody wyceny środowiska. Studenci zapoznają się również ze współczesnymi zagadnieniami związanymi z ekonomią środowiska, jak np. ekoinnowacje, czy sprawiedliwa transformacja energetyczna.	OB1_W17 OB1_U04 OB1_U07 OB1_K07	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
5	Etyczne aspekty globalnych problemów środowiskowych	Zajęcia poświęcone są analizie współczesnych wyzwań cywilizacyjnych w perspektywie moralnej, społecznej i kulturowej. Obejmują refleksję nad relacją pomiędzy człowiekiem, społeczeństwem a środowiskiem oraz nad wartościami i normami regulującymi odpowiedzialne działania w tym obszarze. Celem przedmiotu jest kształtowanie kompetencji krytycznej analizy zjawisk globalnych oraz przygotowanie studentów do podejmowania świadomych, odpowiedzialnych i etycznie uzasadnionych decyzji.	OB1_W14 OB1_W18 OB1_U08 OB1_K06	konwersatorium	egzamin	30	2
6	Wdrażanie zrównoważonego rozwoju w przedsiębiorstwie	Zajęcia obejmują zagadnienia związane z wdrażaniem zasad zrównoważonego rozwoju w działalności przedsiębiorstw, w tym identyfikacją wpływu biznesu na środowisko i społeczeństwo oraz wyzwań transformacji ESG. Studenci rozwijają umiejętność analizy przykładów rynkowych oraz projektowania strategii i działań wspierających zrównoważony rozwój w organizacjach.	OB1_W17 OB1_U13 OB1_K07	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2

6	Edukacja środowiskowa	Przedmiot ukierunkowany na kształtowanie umiejętności efektywnego przekazywania wiedzy o środowisku oraz popularyzacji postaw proekologicznych w społeczeństwie. Obejmuje przegląd metod i narzędzi edukacji środowiskowej, w tym programów edukacyjnych, kampanii społecznych oraz działań informacyjno-promocyjnych. Studenci uczą się dostosowywać formy komunikacji do różnych grup odbiorców (dzieci, młodzież, dorośli), wykorzystując różnorodne kanały przekazu. Przedmiot rozwija kompetencje w zakresie komunikacji społecznej i współpracy z otoczeniem w celu skutecznej popularyzacji edukacji środowiskowej.	OB1_W22 OB1_U15	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
6	Prawne aspekty komponentów środowiskowych	Zajęcia obejmują prawne aspekty ochrony poszczególnych komponentów środowiska, takich jak woda, powietrze, gleba, klimat, krajobraz i różnorodność biologiczna, oraz regulacje dotyczące ochrony przyrody i zasobów naturalnych. Studenci rozwijają rozumienie mechanizmów prawnych, roli administracji publicznej oraz powiązań między ochroną środowiska a zagospodarowaniem przestrzennym w kontekście zrównoważonego rozwoju.	OB1_W17 OB1_K06	wykład	egzamin	30	2
6	Prawne aspekty komponentów środowiskowych	Zajęcia obejmują praktyczne aspekty stosowania prawa ochrony środowiska, w tym analizę regulacji dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska oraz pracy z aktami prawnymi i dokumentacją administracyjną. Studenci nabywają umiejętności interpretacji i stosowania przepisów w analizie kazusów oraz rozwiązywaniu problemów środowiskowych w kontekście prawnym.	OB1_U18 OB1_K06 OB1_U07 OB2_U08	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2

6	Zarządzanie obszarami cennymi przyrodniczo	Zajęcia obejmują problematykę zagrożeń prawidłowego funkcjonowania komponentów środowiska na obszarach cennych przyrodniczo oraz metody, techniki i narzędzia służące ich monitorowaniu, analizie i ograniczaniu presji antropogenicznej. Uwzględniają także dylematy współczesnej cywilizacji i zrównoważonego rozwoju w kontekście zarządzania tymi obszarami oraz podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony środowiska.	OB1_W07 OB1_W18 OB1_W21	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2
6	Różnorodność fauny Polski	Celem przedmiotu jest przedstawienie studiującym zróżnicowania i bogactwa fauny naszego kraju, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, prawnie chronionych, o dużym znaczeniu gospodarczym i epidemiolgicznym. Zdobyte wiadomości umożliwią studentom rozpoznawanie najbardziej pospolitych gatunków bezkręgowców i kręgowców w ich naturalnym środowisku oraz krytyczną analizę prowadzonych działań ochronnych.	OB1_W17 OB1_W21 OB1_K01 OB1_K10	wykład	egzamin	30	2
5 – 6	Seminarium licencjackie	Seminarium licencjackie rozwija umiejętności analizy i krytycznej oceny materiałów źródłowych oraz danych, a także gromadzenia, systematyzowania materiału badawczego i literatury przedmiotu, przy równoczesnym kształtowaniu założeń metodologicznych w odniesieniu do problematyki globalnej. Obejmuje również opracowywanie i prezentację wyników pracy licencjackiej, doskonalenie umiejętności wystąpień publicznych oraz przygotowanie do egzaminu licencjackiego poprzez omówienie jego tez.	OB1_U02 OB1_U06 OB1_U14 OB1_U19 OB1_K01 OB1_K03	seminarium	zaliczenie na ocenę/złożenie pracy dyplomowej	60	6
6	Przygotowanie pracy dyplomowej i do egzaminu licencjackiego						10

Moduł zajęć do wyboru (1z2): 2. MONITORING ŚRODOWISKOWY I TECHNOLOGIE ŚRODOWISKOWE						750	63
3	Wprowadzenie do prawa ochrony środowiska	Przedmiot stanowi podstawowe wprowadzenie do zagadnień związanych z prawnymi mechanizmami ochrony środowiska w Polsce oraz w Unii Europejskiej. Obejmuje omówienie kluczowych pojęć, źródeł prawa, struktur administracji właściwej w sprawach środowiskowych oraz zasad prowadzenia polityki ochrony środowiska.	OB1_W18 OB1_W21 OB1_U07 OB1_K10	wykład	zaliczenie na ocenę	30	2
3	Instrumenty technologiczne w ochronie środowiska	Celem zajęć jest dostarczenie wiedzy z zakresu instrumentów technologicznych w ochronie środowiska i ich znaczenia dla realizacji zasad zrównoważonego rozwoju.	OB1_W07 OB1_W09 OB1_W18 OB1_W19	wykład	egzamin	30	2
3	Podstawy inżynierii procesowej	Zajęcia obejmują podstawy inżynierii procesowej, w tym prawa statyki i dynamiki płynów, podział płynów oraz zasady i parametry operacji jednostkowych stosowanych w instalacjach przemysłowych. Studenci rozwijają rozumienie zastosowań urządzeń procesowych, właściwości materiałów konstrukcyjnych oraz umiejętność rozwiązywania podstawowych zadań technologicznych.	OB1_W01 OB1_W05 OB1_K03	wykład	egzamin	30	2
3	Wprowadzenie do systemów informacji przestrzennej	Zajęcia obejmują podstawy systemów informacji przestrzennej (GIS) oraz ich zastosowania w ochronie środowiska, w tym w monitoringu przyrodniczym i planowaniu przestrzennym. Studenci nabywają umiejętności pracy z danymi przestrzennymi przy wykorzystaniu oprogramowania GIS (np. QGIS) oraz analizy i wizualizacji informacji środowiskowych.	OB1_U03 OB1_U17 OB1_K01	laboratorium	zaliczenie na ocenę	30	2
3	Wprowadzenie do systemów informacji przestrzennej	Przedmiot obejmuje podstawy systemów informacji przestrzennej (GIS), ich historię, składowe oraz źródła i metody pozyskiwania danych geoprzestrzennych. Studenci rozwijają rozumienie zastosowań GIS w różnych dziedzinach, ze szczególnym uwzględnieniem analiz danych biologicznych i środowiskowych w ochronie środowiska.	OB1_W03 OB1_W08	konwersatorium	zaliczenie na ocenę	30	2

3	Mikrobiologia środowiskowa	Przedmiot obejmuje podstawy mikrobiologii środowiskowej, ze szczególnym uwzględnieniem ekologii mikroorganizmów oraz ich roli w środowisku i życiu człowieka, w tym oceny zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Studenci nabywają umiejętności praktyczne w zakresie izolacji, hodowli i identyfikacji drobnoustrojów oraz analizy ich występowania w wodzie, glebie i powietrzu.	OB1_W04 OB1_W05 OB1_W23 OB1_U05 OB1_U17	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
3	Szkieletowa ocena oddziaływania środowiska	Zajęcia obejmują podstawowe techniki pracy z materiałem szkieletowym: ocena płci, wieku, cechy metryczne i niemetryczne czaszki oraz szkieletu postkranialnego, rekonstrukcja wybranych parametrów budowy ciała, ocena szkieletowych wyznaczników stresu środowiskowego. Celem zajęć jest przybliżenie zagadnienia oddziaływania środowiska na szkielet ludzki oraz rekonstrukcji cech biologicznych osobnika na podstawie szkieletu i morfologicznych reakcji na warunki życia w populacjach pradziejowych.	OB1_W04 OB1_W08 OB1_W18 OB1_U01 OB1_U02 OB1_U09 OB1_U17	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Biochemia	Wykład obejmuje podstawy biochemii, w tym przemiany chemiczne i energetyczne zachodzące w komórkach oraz mechanizmy związane z gromadzeniem i wykorzystaniem energii. Studenci zdobywają wiedzę o strukturze i funkcji podstawowych biomolekuł oraz najważniejszych szlakach biochemicznych warunkujących prawidłowe funkcjonowanie organizmów żywych.	OB1_W01 OB1_W05	wykład	egzamin	30	2
4	Biochemia	Na ćwiczeniach omawiane są wszystkie substancje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania organizmu np. białka czy węglowodany. Treści zajęć obejmują funkcję i znaczenie różnych cząsteczek w przemianach biochemicznych mających zapewnić prawidłowe funkcjonowanie organizmu oraz przedstawiane są przykładowe, najistotniejsze szlaki metaboliczne z uwzględnieniem ich umiejscowienia w komórce.	OB1_W04 OB1_U01 OB1_U05	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2

4	Chemia środowiskowa	Wykład obejmuje właściwości pierwiastków i związków chemicznych, stany materii oraz podstawowe typy reakcji chemicznych. Studenci zdobywają wiedzę o zjawiskach i procesach chemicznych zachodzących w przyrodzie ożywionej i nieożywionej oraz o metodach analitycznych stosowanych w monitoringu środowiska.	OB1_W03 OB1_W05 OB1_W19	wykład	egzamin	30	2
4	Zrównoważone gospodarowanie odpadami	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z kluczowymi zagadnieniami dotyczącymi zrównoważonego gospodarowania odpadami różnego pochodzenia. Studenci poznają zasady gospodarowania odpadami oraz główne technologie recyklingu i sposoby postępowania z odpadami różnego pochodzenia zgodnie z modelem gospodarki o obiegu zamkniętym i zasadami zrównoważonego rozwoju.	OB1_W07 OB1_W18 OB1_W22	wykład	egzamin	30	2
4	Zrównoważone gospodarowanie odpadami	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studentów z różnorodnymi technikami stosowanymi w recyklingu, zagospodarowaniu oraz unieszkodliwianiu różnych typów odpadów.	OB1_U05 OB1_U15 OB1_K06	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Metody monitoringu fauny – zajęcia terenowe	Zajęcia obejmują omówienie wybranych metod monitoringu zwierząt, a także przeprowadzanie badań wybranych gatunków. Monitoring fauny, dostarczając informacji o gatunkach zwierząt występujących w danym środowisku, jest istotnym narzędziem w ich ochronie.	OB1_W07 OB1_U05 OB1_U17 OB1_K10	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
4	Pracownia dyplomowa	Celem pracowni jest przygotowanie studenta do samodzielnego planowania i realizowania badań do pracy dyplomowej w wybranym zakresie. W ramach zajęć student zapoznaje się z metodami laboratoryjnymi, pracą z materiałem biologicznym. Student rozwija umiejętność formułowania problemów badawczych, planowania eksperymentów, stosowania technik bioanalitycznych i mikrobiologicznych, a także interpretacji i prezentacji wyników.	OB1_W05 OB1_U01 OB1_U02 OB1_U03 OB1_K02	laboratorium	zaliczenie na ocenę	30	3

5	Wpływ transportu na środowisko	Zajęcia obejmują zagadnienia związane z wpływem transportu na środowisko, w tym rodzaje transportu oraz ich oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny. Studenci rozwijają rozumienie skutków środowiskowych transportu oraz poznają metody ograniczania emisji zanieczyszczeń i hałasu.	OB1_W07 OB1_W09	wykład	egzamin	30	2
5	Bioindykacja jako narzędzie oceny stanu środowiska	Wykład obejmuje podstawy bioindykacji, w tym wykorzystanie organizmów roślinnych i zwierzęcych do oceny stanu i zmian zachodzących w środowisku. Studenci rozwijają wiedzę o cechach organizmów wskaźnikowych oraz możliwościach i ograniczeniach metod bioindykacyjnych w warunkach naturalnych i antropogenicznych.	OB1_W05 OB1_W07 OB1_W22	wykład	zaliczenie na ocenę	30	2
	Ekotoksykologia	Wykład obejmuje podstawy ekotoksykologii, w tym wpływ substancji toksycznych na organizmy żywe oraz funkcjonowanie ekosystemów. Studenci rozwijają wiedzę o źródłach, klasyfikacji i skutkach zanieczyszczeń środowiska oraz metodach ich oceny w kontekście obowiązujących regulacji prawnych.	OB1_W01 OB1_W07	wykład	egzamin	30	2
5	Ekotoksykologia	Zajęcia obejmują praktyczne aspekty ekotoksykologii, w tym analizę wpływu zanieczyszczeń chemicznych na organizmy żywe i funkcjonowanie ekosystemów. Studenci nabywają umiejętności identyfikacji, klasyfikacji i oceny zagrożeń środowiskowych oraz wykorzystania narzędzi do przewidywania skutków działania substancji toksycznych.	OB1_W04 OB1_U01 OB1_U05	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
6	Zoologia stosowana	Zajęcia obejmują zagadnienia z zakresu zoologii stosowanej, w tym przegląd gatunków zwierząt istotnych z punktu widzenia gospodarczego, zdrowotnego i kulturowego. Studenci rozwijają wiedzę o znaczeniu pasożytów, szkodników, zwierząt jadowitych i hodowlanych oraz ich wpływie na człowieka i środowisko.	OB1_W04 OB1_W17 OB1_W22	wykład	zaliczenie na ocenę	30	2

6	Wirusologia z elementami ekologii	Przedmiot jest poświęcony bezwzględnym patogenom wewnątrzkomórkowym. Celem ćwiczeń jest przekazanie studentom elementarnej wiedzy na temat wirusów: ich budowy, systematyki, replikacji oraz roli w różnych ekosystemach.	OB1_W04 OB1_W08 OB1_W18 OB1_U01	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
6	Podstawy gleboznawstwa	Zajęcia obejmują podstawy gleboznawstwa, w tym procesy glebotwórcze, właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleb oraz ich systematykę.	OB1_W03 OB1_W04 OB1_W07	wykład	egzamin	30	2
6	Podstawy gleboznawstwa	Treści programowe zajęć rozwijają umiejętność rozpoznawania typów gleb, oceny ich stanu oraz rozumienia wpływu czynników naturalnych i antropogenicznych, w tym procesów degradacji i ochrony gleby.	OB1_U01 OB1_U02 OB1_K08	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	30	2
6	Biologia populacji ludzkich	Zajęcia obejmują podstawy biologii populacji ludzkich, w tym zagadnienia zmienności, adaptacji oraz procesów mikroewolucyjnych człowieka w ujęciu współczesnym i pradziejowym. Studenci rozwijają umiejętność oceny cech biologicznych populacji na podstawie materiału kostnego oraz poznają podstawy biodemografii, epidemiologii i ewolucji chorób.	OB1_W04 OB1_W05 OB1_W08 OB1_W17	wykład	egzamin	30	2
5--6	Pracownia dyplomowa 2 i 3	Zajęcia mają na celu rozwój umiejętności redakcyjnych i prezentacyjnych, niezbędnych do przygotowania i obrony pracy licencjackiej. W ramach pracowni student realizuje badania stanowiące podstawę pracy licencjackiej, wykonując pod kierunkiem opiekuna naukowego analizy, pomiary oraz doświadczenia laboratoryjne.	OB1_U01 OB1_U02 OB1_U03 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U19 OB1_K01 OB1_K03	laboratorium	zaliczenie na ocenę/przygotowanie pracy dyplomowej	60	6
6	Przygotowanie pracy dyplomowej i do egzaminu licencjackiego						10

Załącznik do Programu studiów

PROGRAM PRAKTYK ZAWODOWYCH
KIERUNEK: Ochrona środowiska I stopnia PROFIL: ogólnoakademicki

Postanowienia ogólne

1. Studenckie praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia studentów i są bezpośrednio powiązane z programem kształcenia na kierunku Ochrona Środowiska.
2. Rozliczenie praktyk odbywa się do końca 3 roku studiów, zgodnie z Regulaminem Praktyk Studenckich w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.
3. Zaliczenie wymaganych praktyk jest warunkiem ukończenia studiów. W przypadku niezaliczenia praktyk w wymaganym terminie student może otrzymać wpis warunkowy na kolejny rok/powtarzać rok.

Cele studenckich praktyk zawodowych

1. Praktyki zawodowe powinny umożliwić zweryfikowanie wiedzy nabytej w trakcie studiów. W związku z tym kierunkowe efekty uczenia się przewidziane dla studenckich praktyk zawodowych na kierunku Ochrona Środowiska odnoszą się do umiejętności/kompetencji społecznych.
2. Praktyki zawodowe służą rozwijaniu wiedzy w zakresie problematyki ochrony środowiska powiązanej obszarowo z dziedziną nauk biologicznych, społecznych i humanistycznych w obrębie której realizowane jest kształcenie na kierunku ochrona środowiska.
3. Student powinien zapoznać się z zadaniami, specyfiką i celami podmiotu, w którym realizowane są praktyki zawodowe.
4. Praktyki zawodowe, poprzez bezpośredni kontakt z potencjalnym pracodawcą – wdrożenie w wewnętrzną pragmatykę funkcjonowania podmiotu, w którym realizowane są praktyki – służą również rozwijaniu kompetencji społecznych, ukazując potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego.
5. Celem praktyk jest przygotowanie studenta do aktywnego uczestnictwa w organizacjach i instytucjach, a także nauczenie studenta podstaw profesjonalnego postępowania, planowania i organizacji pracy.
6. Integralną częścią praktyk musi być udział studenta w realizacji powierzonych mu zadań. W toku odbywania praktyk student powinien zweryfikować swoją wiedzę i umiejętności uzyskane w procesie kształcenia poprzez uczestnictwo w czynnościach organizacyjnych danego podmiotu.

Zasady organizacji praktyk

1. Zaliczenie praktyki stanowi warunek ukończenia studiów.
2. Praktyki zawodowe odbywają się po 2 semestrze studiów. Praktyki zawodowe trwają 120 godzin. Za zrealizowanie praktyk student otrzymuje 4 punkty ECTS.
3. W godzinach realizacji zadań w ramach praktyk zawodowych bezwarunkowo istnieje możliwość nawiązania kontaktu (interakcji) pomiędzy osobą sprawującą opiekę nad studentem w instytucji a studentem.

4. W godzinach realizacji zadań w ramach praktyk zawodowych, nawiązanie kontaktu pomiędzy opiekunem a studentem (interakcja) możliwe jest w czasie rzeczywistym, niezależnie od przyjętych metod dydaktycznych oraz niezależnie od wykorzystywanych narzędzi komunikacyjnych i infrastruktury.
5. Praktyki mogą się odbywać w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej oraz różnego typu wymian zagranicznych skierowanych do studentów, a także w ramach zorganizowanej przez uczelnię działalności na rzecz Uniwersytetu i poza nim, pozwalającej osiągnąć cele praktyki.

Efekty uczenia się i sposoby ich weryfikacji

1. Sposób weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się: ocena pełnomocnika Dziekana ds. praktyk na podstawie rozmowy ze studentem oraz karty kompetencji i dziennika praktyk.
2. Program praktyk realizuje poniższe przedmiotowe efekty uczenia się:

Symbol efektu kierunkowego	Opis efektu kierunkowego	Opis efektu przedmiotowego	Sposób weryfikacji
OB1_W18	dylematy, w tym etyczne, współczesnej cywilizacji, zagrożeń cywilizacyjnych w skali globalnej, regionalnej i lokalnej oraz zrównoważonego rozwoju	wymienia podjęte w organizacji działania w ramach strategii ESG na rzecz zrównoważonego rozwoju w zakresie ochrony środowiska i odpowiedzialności społecznej	[Odpowiedni zapis z oceną w karcie praktykanta, rozmowa z pełnomocnikiem ds. praktyk]
OB1_W23	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	
OB1_U03	korzystać z informacji źródłowych w języku polskim i obcym oraz prowadzić analizy, syntezy, podsumowania, krytyczne oceny i poprawne wnioskowania na podstawie źródeł	korzysta i selekcjonuje informacje z różnych źródeł zarówno w języku polskim jak i obcym; tworzy analizy, syntezy, podsumowania i poprawnie wnioskuje na ich podstawie	
OB1_U18	pracując w zespole i wykorzystując doświadczenie innych specjalistów, podejmować działania na rzecz ochrony środowiska	współpracuje z członkami zespołu i wykorzystuje doświadczenie innych specjalistów	
OB1_K07	myślenie i działania w sposób przedsiębiorczy	planuje działania z uwzględnieniem dostępnych zasobów i ograniczeń	

OB1_K08	podejmowania odpowiedzialności za powierzony sprzęt oraz pracę własną i innych	wykazuje się odpowiedzialnością za powierzony sprzęt poprzez właściwe i bezpieczne wykorzystanie i zgłaszanie usterek oraz za pracę własną i innych poprzez wykonywanie zaleconych zadań zgodnie z ustaleniami, dbanie o jakość i terminowość oraz zgłaszanie problemów	
OB1_K09	wykazywania inicjatywy i samodzielności w działaniach oraz efektywnie współdziałać w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role	wykazuje inicjatywę i samodzielność w działaniach oraz efektywnie współdziałać w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role	

Miejsce odbywania studenckich praktyk zawodowych

1. Wybór miejsca odbywania praktyk powinien korespondować z charakterem studiów i umożliwiać realizację zakładanych efektów uczenia się.
2. Wyboru miejsca praktyk student dokonuje z listy instytucji, z którymi UKSW ma podpisaną umowę na realizację praktyk dla studentów kierunku ochrona środowiska.
3. W celu umożliwienia studentowi realizacji praktyk na jego lokalnym rynku pracy możliwy jest wybór instytucji spoza listy, o której mowa w pkt. 2 po uprzedniej zgodzie Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk.
4. Miejscem odbywania praktyk mogą być m.in.:

- jednostki w instytutach naukowo-badawczych, laboratoriach badawczych, przedsiębiorstwach i fundacjach zajmujących się ochroną środowiska,
- jednostki w urzędach administracji samorządowej i państwowej (ministerstwa, starostwa powiatowe, urzędy miejskie, urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie), oraz firmach konsultingowych i prowadzących audyty środowiskowe,

5. Praktyka musi mieć charakter merytoryczny, związany z działalnością instytucji, w której się odbywa. Jednocześnie powinna być zgodna z kierunkiem studiów i kwalifikacjami studenta. Podczas odbywania praktyki, student powinien zostać zapoznany ze strategią ESG przyjętą w danej organizacji i podjętymi działaniami na rzecz celów zrównoważonego rozwoju.
6. Miejsce odbywania studenckich praktyk zawodowych powinno uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz stwarzać przyjazne środowisko pracy, dostosowane do ich możliwości i zapewniające realizację ich potrzeb, w tym swobodny dostęp do budynku, biurka i pomieszczeń sanitarno-socjalnych. W miarę możliwości pracodawca powinien wyznaczyć pracownika, który wspomagałby osobę niepełnosprawną przy realizowaniu zadań związanych z odbywaniem praktyki.